

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

CONSTITUȚIA- GARANTUL PROTECȚIEI DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE

Conf.univ.dr.OLTEANU Camelia Nicoleta
Expert calitate educație juridică
<https://infolex.snsh.ro>

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operational Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Din punct de vedere etimologic

Termenul de constituție își are originea în limba latină, *constitutio* însemnând așezare cu temei, stare a unui lucru.

În dreptul roman din perioada imperială, cuvântul *constitutio* desemna legile care proveneau de la împărat.

În perioada Evului Mediu, termenul de constituție apare cu precădere în limbajul ecleziastic, pentru a desemna unele reguli monahale.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

APARIȚIA CONSTITUȚIEI

i N F O L e x
POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operational Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

La început constituția a fost un instrument creat cu scopul de a limita puterile guvernanților,

Conceptul de “constituție” reflectă o dezvoltare a gândirii juridice, ducând la o structurare a ideilor în ceea ce privește organizarea statală, drepturile și libertățile fundamentale conferite cetățenilor, acestea reflectându-se într-o serie de norme-cadru ce vor canaliza și influența legislația subsecventă, respectiv legi, hotărâri, decrete, ordonanțe de guvern, ordonanțe de urgență ale guvernului, ordine și instrucțiuni date în aplicarea legilor.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Specifică normelor constituționale este supremația acestora față de orice alte reguli de drept, cu excepția tratatelor și pactelor internaționale cu privire la drepturile omului. Supremația Constituției este, în fapt, o expresie atât a importanței normelor constituționale, cât și a suveranității.

Rețineți !

Nicio lege sau al act normativ subsecvent constituției nu poate conține prevederi care să vină în contradicție cu legea supremă « Constituția », fără ca aceste norme să nu fie considerate neconstituționale, deci neconforme și implicit inaplicabile.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Efectuarea acestui control se realizează de Curtea Constituțională, autoritate chemată să vegheze la respectarea de către legiuitor, sau substituții acestuia, oricare ar fi aceștia, a normelor generale stabilite prin constituție.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

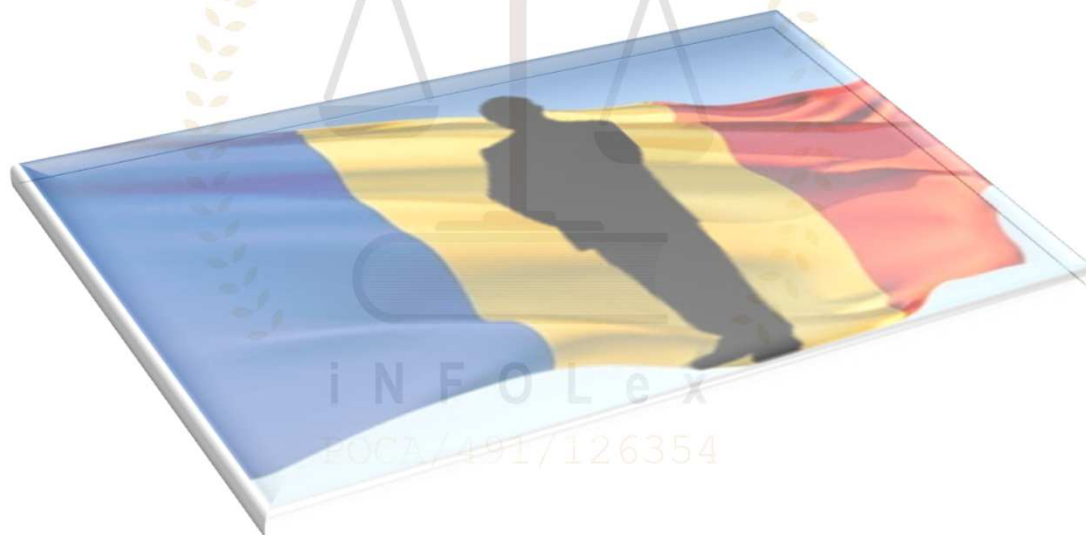
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

În orice societate modernă este nevoie de Constituție , acest document politico-juridic, constituinde-se drept instrument al integrării sociale, atât prin spiritul cât și prin litera sa.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Constituția, act juridic fundamental al fiecărui stat, consacră valorile politice, ideologice și morale, sub semnul cărora este organizat și funcționează sistemul politic, fiind garanția esențială a ordinii de drept, a garanției respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Constituția este plasată în vârful piramidei tuturor actelor normative, servind drept reper decisiv pentru aprecierea validității tuturor actelor și faptelor juridice.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

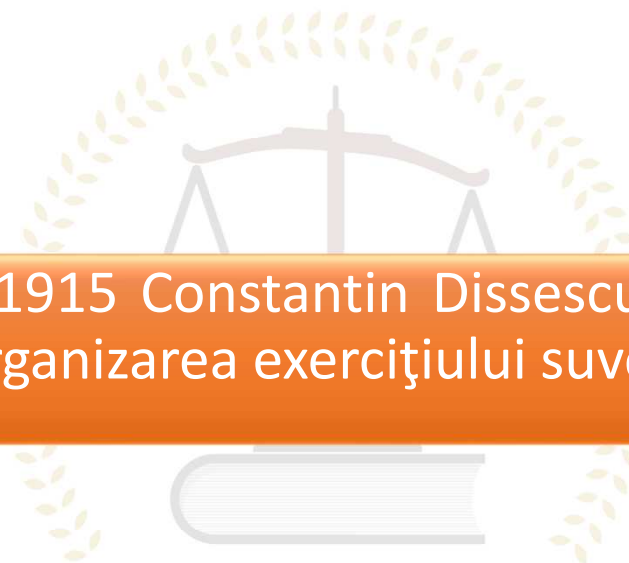

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

În 1915 Constantin Dăscălescu definea constituția ca fiind „organizarea exercițiului suveranității”.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Definiții doctrinare ale constituției:

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

-legea fundamentală a unui stat, constituită din norme juridice, investite cu forță juridic supremă, și care reglementează acele relații sociale care sunt esențiale pentru instaurarea, menținerea și exercitarea puterii;

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

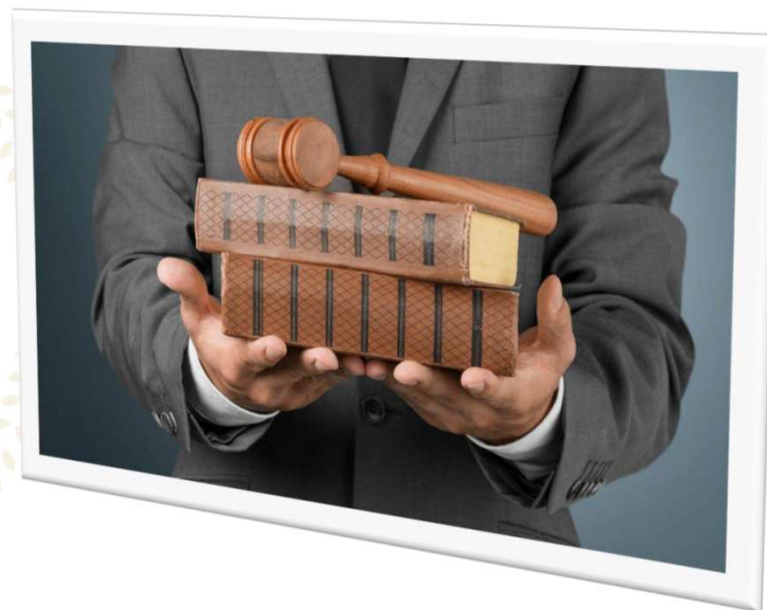
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

-actul juridic normativ suprem,
cuprinzând normele care au ca
obiect de reglementare
instituționalizarea și exercitarea
puterii, norme adoptate în cadru
unor proceduri specifice;

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsf.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

-legea fundamentală cu forță juridică superioară celorlalte legi, care, reglementând, în mod sistematic, principiile structurii social-economice, organizarea și funcționarea statului, garantează material drepturile și libertățile fundamentale ale omului și stabilește datoriile corespunzătoare acestor drepturi

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

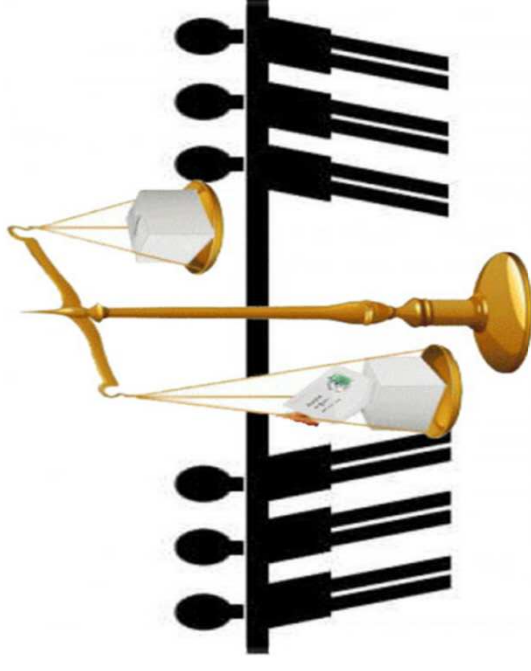
Instruire Structurată
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- act politico – juridic fundamental, inspirat de o anumită filozofie socială și adoptat de națiune sau în numele ei, pentru a stabili forma de stat, modul de organizare și funcționare a puterilor statului, precum și raportul dintre acestea, principiile generale ale ordinii juridice a societății, drepturile și îndatoririle cetățenilor, act ce este adoptat și modificat potrivit unei proceduri speciale și solemne.

DEMOCRATIE

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- Din punct de vedere al politologiei, constituția este ansamblul normelor politice și legale fundamentale care prescriu regulile de guvernare

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- Din punct de vedere sociologic constituția ar reprezintă în esență un pact social intervenit între guvernant și guvernați prin care acestora din urmă li se garantează un summum de drepturi, în schimbul acceptării de către ei a puterii de comandă și a dominației la care sunt supuși de guvernant, fără, însă, ca acesta să devină tiranic.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Trăsăturile constituției

- caracterul de lege fundamentală;
- solemnitatea (în ceea ce privește adoptarea și revizuirea);
- forma scrisă;
- stabilitatea;
- forța juridică supremă față de toate celelalte acte juridice;
- reglementează relațiile fundamentale ce apar în procesul instaurării,menținerii și exercitării puterii.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Conținutul normativ al constituției

O încercare de determinare a conținutului normativ al constituției este definirea constituției în sens material și în sens formal.

Astfel:

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Prin constituție, *în sens material*, sunt înțelese dispozițiile cu caracter constituțional, indiferent în ce act normativ sunt cuprinse.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Prin constituție, în sens formal, sunt înțelese dispozițiile cuprinse în corpul constituției, indiferent dacă aceste dispoziții sunt fundamentale sau reglementează relații sociale de mică importanță .

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Supremația constituției

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infoplex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Conceptul de supremație a constituției

Supremația constituției (valoarea juridică supremă, super legalitate, legea supremă etc.) nu este o categorie strict juridică, ci una politico-juridică.

Supremația constituției se explică prin faptul că ea este legea fundamentală a unui stat, lege care stă la temelia organizării statale și este baza juridică a întregii legislații. Supremația este o calitate a constituției, care o situează în vârful instituțiilor politico-juridice dintr-o societate organizată în stat, fiind sursa tuturor reglementărilor, în domeniile economice, politice, sociale și juridice.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Având în vedere diversele opinii din literatura de specialitate putem conchide că supremația constituției se fundamentează științific pe:

- **conținutul, forma și forța juridică a normelor pe care le conține**
- **principiile fundamentale de organizare și funcționare a organelor statului**
- **pe trăsăturile puterii statale**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Consecințele juridice ale supremației constituției

Poziția privilegiată a constituției în sistemul drept implică firesc o multitudine de consecințe juridice. Doctrina de drept constituțional identifică:

- Consecințe juridice privind adoptarea constituției
- Consecințe juridice privind modificarea, suspendarea și abrogarea constituției
- Poziția supraordonată a constituției față de celelalte legi
- Conformitatea întregului drept cu constituția

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- CONȚINUTUL CONSTITUȚIEI
- *Titlul II- DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE cuprinde principiile fundamentale aplicabile cetățenilor români, astfel:*

i N F O L e x
POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 15.- UNIVERSALITATEA

ARTICOLUL 15

(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Acest principiu constituțional consfințește regula fundamentală potrivit căreia:

« Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea ».

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

În doctrina de drept constituțional, acest principiu este considerat pilon principal al construcției drepturilor și libertăților fundamentale, deoarece există un sistem de protecție internațională a individului drepturile căruia s-au încălcat.

Este admis și recunoscut că drepturile și libertățile sunt universale și indivizibile.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

IMPORTANT!

Între drepturi, libertăți și îndatoriri există o legătură indisolubilă și pe cale de consecință universalitatea drepturilor și libertăților presupune universalitatea îndatoririlor.

Cetățeanul, titular al drepturilor și libertăților fundamentale are potrivit normelor constituționale, obligații atât față de stat cât și față de semenii săi.

Această regulă este explicit formulată și în cele două Pacte internaționale privitoare la drepturile omului care arată ca "individul are îndatoriri față de alții și față de colectivitatea căreia îi aparține și este ținut de a depune eforturi în promovarea și respectarea drepturilor recunoscute în parte" ..

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- **PRINCIPIUL NERETROACTIVITĂȚII LEGII**
- **ART. 15(alin.2)-** Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile

i N F O L e x
POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Acest principiu constituțional este deosebit de important pentru întreg sistemul de drept. Prin urmare: legea trebuie să producă efecte (drepturi și obligații) numai pentru faptele și actele săvârșite după data intrării în vigoare a acesteia.

Conform acestui principiu nicio persoană nu poate să răspundă pentru o conduită ce a avut-o anterior intrării în vigoare a unei legi care reglementează aceasta conduită.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

CEDO în articolul 7, stipulează că:

“Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care în momentul săvârșirii ei nu constituia infracțiune potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.” (2)

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

PRINCIPIUL NERETROACTIVITĂȚII LEGII ÎN *Codul Civil*

Aplicarea în timp a legii civile

(1) Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.

(2) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor. 91/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

PRINCIPIUL NERETROACTIVITĂȚII LEGII ÎN Codul Penal

Aplicarea legii penale în timp - Neretroactivitatea legii penale -

Art. 11. Legea penală nu se aplică faptelor care, la data când au fost săvârșite, nu erau prevăzute ca infracțiuni.

De reținut

Există o singură excepție a aplicării acestui principiu, când noua lege penală este mai favorabilă - atunci aceasta se aplica retroactiv;

Principiul neretroactivității asigură:

- stabilitatea dreptului legal câștigat;
- previne abuzul de drept prin modificarea legilor;
- asigură legitimitatea legii, recunoașterea acesteia ca obligatorie și justă; nu se poate pretinde respectarea unei legi inexistente, respectiv până la intrarea in vigoare.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- Observând sistemul de drept, în evoluția și actualitatea sa, observăm că al.2 al art.15 din Constituție marchează o transformare a unui principiu legal în unul constituțional.
- Astfel, neretroactivitatea legii, ca principiu constituțional, este obligatorie pentru toate ramurile de drept, fără nici o excepție, nu numai pentru acela care îl prevăd expres.

i N F O L e x
POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

În afara excepției stabilite prin Constituție, nici o altă excepție nu poate aduce limitări acestui principiu constituțional, orice alte prevederi legale contrare trebuind a fi considerate noconstituționale.

Principiul neretroactivității legii reprezintă o garanție fundamentală a drepturilor constituționale.

Valoarea și actualitatea principiului sunt de notorietate, orice atenuare a sa semnificând o suprimare sau o limitare a drepturilor și libertăților .

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 16 : EGALITATEA ÎN DREPTURI

Conform acestui principiu constituțional cetățenii români fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limba, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială, se pot folosi, în mod egal, de toate drepturile prevăzute în Constituție și legi, pot participa în egală măsură la viața politică, economică, socială și culturală, fără privilegii și fără discriminări, sunt tratați în mod egal de către autoritățile publice cât și de către ceilalți cetățeni.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Egalitatea în drepturi, ca principiu constituțional definit din perspectiva doctrinei valorilor constituționale reprezintă acea valoare constituțională care garantează cetățenilor români folosința și exercitarea în condiții de egalitate a tuturor drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale prevăzute în Constituție și în alte legi, în domeniile politic, economic, social, cultural sau în orice alt domeniu, fără privilegii și fără discriminări, fiind tratați în mod egal în fața legii, a autorităților publice și de către ceilalți cetățeni

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Egalitatea în drepturi a femeilor cu bărbații - exprimă realitatea că femeile se bucură în mod egal cu bărbații de toate drepturile și pot ocupa, în condiții egale cu bărbații, orice funcții, beneficiind de remunerație identică. Egalitatea în drepturi a femeilor cu bărbații este garantată și prin ocrotirea și asistența acordate familiei.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără deosebire de rasă, naționalitate sau origine etnică, limbă, avere sau origine socială- exprimă la nivelul acestei instituții juridice, în principal, realitatea că pe teritoriul României, în decursul dezvoltării istorice, s-au așezat, au locuit, au muncit și cetățenii de altă naționalitate (minorități naționale), precum și maghiari, romi germani, sârbi, turci, evrei, armeni etc.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infoplex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 16 (alin.3)- Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Acest principiu constituțional este aplicabil numai cetățenilor români, în următoarele condiții :

- să aibă cetățenia română,;
- să aibă domiciliul în țară (locuința stabilă, de fapt și de drept);
- exercitarea funcției și demnității publice să se efectueze cu "fidelitate față de țară" și cu "buna credință";
- să depună jurământul prevăzut de lege.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 17- Cetățenii români în străinătate

Cetățenii români se bucură în străinătate de protecția statului român și trebuie să-și îndeplinească obligațiile, cu excepția acelor care nu sunt compatibile cu absența lor din țară.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Conform acestui principiu constituțional cetățenii români care se află în străinătate au dreptul să apeleze la protecția autorităților române, iar acestea au obligația constituțională de a le acorda protecția necesară.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Cetățenia reprezintă legătura politică și juridică dintre cetățean și stat, care, prin efectele sale, determină statutul juric al persoanei, oriunde s-ar afla ea, atât în interiorul, cât și în afara frontierelor.

i N F O L e x
POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Protecția cetățeanului român în străinătate presupune:

- dreptul de a solicita ambasadei și consulatului de a interveni pe lângă organele în drept din țară respectivă, pentru asigurarea dreptului la apărare, încetarea abuzurilor etc-
- consultanță în exercitarea drepturilor în străinătate; - ambasada poate să notifice, să ceară explicații, sau să protejeze atunci când în țara străină se încalcă drepturile cetățeanului român;
- efectuarea unor acte juridice la ambasada în interesul cetățeanului român; - asigurarea unei legături între cetățeanul român și autoritățile din România, dar și autoritățile din țara străină; -
- asistenta judiciară etc.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Bucurându-se de protecția statului român, cetățenul român aflat în afara frontierelor trebuie să-și îndeplinească obligațiile ce-i revin potrivit Constituției și legilor României.

Cetățenii români sunt datori să-și execute obligațiile constituționale, afară de cazul când acestea sunt incompatibile cu absența din țară

Absența din țară nu-l exonerează pe cetățeanul român, de exemplu, de obligația de plată a impozitelor pentru imobilul al cărui proprietar ori, sau de obligația de creștere, întreținere și educare a copilului său minor.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 18 Cetățenii străini și apatrizii

(1) Cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, garantată de Constituție și de alte legi.

(2) Dreptul de azil se acordă și se retrage în condițiile legii, cu respectarea tratatelor și a convențiilor internaționale la care România este parte.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Acest principiu constituțional conferă aceleași drepturi și libertăți și cetățenilor străini și apatrizilor, având în vedere faptul că pe teritoriul statului pot locui și alte categorii de cetățeni.

Cu excepția drepturilor politice (de a alege și de a fi ales și de a ocupa funcții și demnități publice) cetățenii străini și apatrizii au aceleași drepturi ca cetățenii români, iar în plus dreptul de azil prevăzut în alin. 2 al articolului 18.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul la azil cuprinde găzduirea și protecția statului român acordate acestor persoane, deoarece în statul lor de origine sunt urmărite sau persecutate pentru activități desfășurate în favoarea umanității, progresului și păcii. Azilul se acordă numai celor urmăriți pentru activități politice

Persoanelor cărora li se acordă azil de către România se bucură de toate drepturile și au toate obligațiile, cu excepția celor care aparțin în exclusivitate cetățenilor români. În același timp, aceste persoane nu pot fi extrădate.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 19- Extrădarea și expulzarea

- (1) Cetățeanul român nu poate fi extrădat sau expulzat din România.
- (2) Prin derogare de la prevederile alineatului (1) , cetățenii români pot fi extrădați în baza convențiilor internaționale la care România este parte, în condițiile legii și pe bază de reciprocitate.
- (3) Cetățenii străini și apatrizii pot fi extrădați numai în baza unei convenții internaționale sau în condiții de reciprocitate.
- (4) Expulzarea sau extrădarea se hotărăște de justiție

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Textul Constituției garantează faptul că cetățeanul român nu poate fi extrădat sau expulzat din România, iar cetățenii străini și apatrizi pot fi extrădați sau expulzați numai pe baza unei convenții internaționale sau în condiții de reciprocitate.

Expulzarea sau extrădarea propriului cetățean ar fi o măsură contrară legăturii de cetățenie care implică obligația de protecție pe care statul trebuie să o asigure tuturor cetățenilor săi.

Expulzarea sau extrădarea se hotărăsc de justiție, în cadrul unui proces, cetățenii proprii nu pot fi nici extradați nici expulzați.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Precizări privind extrădarea

Extrădarea este instituția juridică ce permite unui stat de a cere altui stat pe teritoriul căruia s-a refugiat unul din cetățenii săi să i-l predea. Ea asigură ca autorii unor infracțiuni, mai ales a unor infracțiuni internaționale grave, să nu rămână nepedepsiți, ascunzându-se pe teritoriul altor state.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Cetățenii români nu pot fi extrădați decât în situația în care sunt întrunite condițiile prevăzute la art.20 din Legea nr.302/2004.

Regimul juridic este diferit în funcție de convenția – multilaterală sau bilaterală – în baza căreia se solicită extrădarea.

În cazul solicitării extrădării în baza unei convenții multilaterale, extrădarea se poate face, doar sub rezerva reciprocității și doar în situația în care este îndeplinită cel puțin una din următoarele condiții:

- a) persoana extrădabilă domiciliază pe teritoriul statului solicitant la data formulării cererii de extrădare;
- b) persoana extrădabilă are și cetățenia statului solicitant;
- c) persoana extrădabilă a comis fapta pe teritoriul sau împotriva unui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, dacă statul solicitant este membru al Uniunii Europene.

Referitor la această din urmă cerință, de regulă, se recurge la procedura mandatului european de arestare.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Precizări privind expulzarea

Expulzarea este instituția juridică ce permite autorităților publice dintr-un stat să oblige o persoană (cetățean străin sau apatrid) să părăsească țara, punând astfel capăt, în mod silit, șederii acestei persoane pe teritoriul său.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 20- Tratatul internațional privind drepturile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Aplicarea prioritara a tratatelor internaționale privind drepturile omului- în Codul civil

Art. 4. -

(1) În materiile reglementate de prezentul cod, dispozițiile privind drepturile și libertățile persoanelor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Constituția, Declarația Universală a Drepturilor Omului, pactele și celelalte tratate la care România este parte.

2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și prezentul cod, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care prezentul cod conține dispoziții mai favorabile.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 21- Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.

(3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

(4) Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.

Soluționarea conflictelor de către o putere independentă și imparțială este o garanție a drepturilor și libertăților, dacă fiecare persoană are accesul liber la justiție. Potrivit acestui principiu oricine trebuie să aibă acces liber la justiție fie ca este cetățean român, cetățean străin sau apatrid, pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

ARTICOLUL 53

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți

(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Capitolul II Drepturile și libertățile fundamentale cuprinde următoarele drepturi:

- dreptul la viață și la integritate fizică și psihică(art.22),
- libertatea individuală(art.23),
- dreptul la apărare(art.24),
- libera circulație(art.25),
- viața intimă, familială și privată(art.26),
- inviolabilitatea domiciliului(art.27),
- secretul corespondenței(art.28),

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

- libertatea conștiinței(art.29),
- libertatea de exprimare(art.30), d
- dreptul la informație(art.31),
- dreptul la învățătură(art.32),
- dreptul la ocrotirea sănătății(art.33),
- dreptul de vot(art.34), dreptul de a fi ales(art.35),
- libertatea întrunirilor(art.36),
- dreptul de asociere(art.37),
- munca și protecția socială a muncii(art.38),
- interzicerea muncii forțate(art.39),
- dreptul la grevă(art.40),
- protecția proprietății private(art.41),
- dreptul de moștenire(art.42),
- nivelul de trai(art.43),
- familia(art.44),
- protecția copiilor și a tinerilor(art.45),
- protecția persoanelor handicapate(art.46),
- dreptul de petiționare(art.47),
- dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică(art.48)

iFOLex
POCA/491/126354
www.ifoalex.snsh.ro

www.poca.ro

